

Dr. Mira Omerzel - Mirit

O BEGUNSKI KRIZI IN SOČUTJU

VEDUNA

SLOVANSKO-PITAGOREJSKA
KATEDRA ZA RAZVOJ ZAVESTI
IN HARMONIZIRANJE Z ZVOKOM

Evropa, balkanski narodi in Slovenci smo trenutno (vsaj od jeseni 2015) na izredno zahtevni preizkušnji. Preko balkanskih dežel in preko Slovenije se proti severu Evrope pomikajo množice ljudi iz Iraka, Irana, Afganistana ... Ljudje bežijo pred vojnimi grozotami. Pravzaprav so z vojnimi nesmisli nekateri soočeni že vrsto let. Njihova življenja, zlasti otrok in mladostnikov, so v veliki meri izgubila dostojanstvo in pravi smisel, občutki ogroženosti pa so kot rja razjedli njihovo zavest. Očitno je, da je življenje v njihovih domovinah postalo tako težavno in brezupno, da so se odpravili na tvegano pot preko Turčije po valovih sredozemskega morja v Grčijo in nato nadaljevali pot preko Srbije, Hrvaške v Slovenijo, da bi nekje našli miren kotiček brez streljanja in bomb ter agresivnosti nasprotujočih si vojska. Zgradili so mit o obljubljeni deželi, ki jim jo v tem trenutku predstavlja Nemčija. Ta mit je podoben mitu o Ameriki, to je zmistificirani deželi upanja, v katero so ljudje verjeli v gospodarski krizi pred drugo svetovno vojno in se masovno izseljevali preko »velike luže«. Mnogi so tamkaj v zelo slabih razmerah zboleli in pomrli, nekateri pa uspeli preživeti in nadgraditi svoje življenje. Begunci iz sosednjih dežel so se že pred meseci odpravili na veliki pohod, kakršnih je v zgodovini zelo malo (morda ga lahko primerjamo s preseljevanji indoevropskih in slovanskih ljudstev z vzhoda preko Balkana na zahod v šestem stoletju našega štetja). Odšli so, ko je bilo v njihovi domovini še toplo. Na naša tla in v severnejše dežele so prišli v času, ko se je ozračje že pričelo naglo ohlajati, sonce je izgubilo svojo moč, nalivi pa so v oktobru neusmiljeno zalivali velike množice prestrašenih, podhranjenih, ožuljenih, razbolenih, prehlajenih ljudi na robu pljučnice in robu fizičnih moči ... Večmesečno potovanje v negotovosti za jutrišnji dan pa še dodatno psihično izčrpava te pogumne ljudi, ki so zapustili svoje domove, saj tam niso videli nobene prihodnosti. Tam se odvijajo le vojne vihre in navzkrižni politični interesi, pa ustrahovanje in preganjanje. Pravijo, da rajši umrejo na tujem, v mrazu in blatu, kot da bi se vrnil nazaj, saj življenje tamkaj ne zasluži več tega imena. Še posebej težko je mladim staršem, ki sami utrujeni nosijo iz kraja v kraj, iz dežele v deželo, tudi jokajoče in obupane otroke, zraven pa morda podpirajo še svoje izčrpane starše. Toda greje jih mitična podoba dežele, v kateri bi, po njihovih predstavah, lahko živeli dostojno in dostojanstveno. V tem trenutku je to postala Nemčija. Verjetno jih tamkaj čaka šokantno streznjenje, da je tudi tu vse drugače, kot so si slikali v svojih predstavah. A izjemna predanost svoji veri, tudi za ceno svojega življenja, jim daje moč, da vztrajajo na tej poti v neznanu.

Je že res, da se med te izmučene množice vtihotapijo tudi takšni, ki ne bežijo pred grozotami vojne in pomanjkanjem; tudi taki, ki imajo kakšne druge pridobitniške in tudi nečedne namene. Zato se lahko pripeti marsikaj nezaželjenega, nepredvidenega, prav nič pohvalnega. Toda pred takimi nebodisigatreba naj bi ljudi varovali policija in vojska. Ni dolžnost civilne družbe, ki želi pomagati beguncem, da presoja in sodi, še manj, da po nekaterih redkih izgredivih in morda kakšnih medsebojnih obračunavanjih na robu obupa in preživetja, ki so nato po medijih obešeni na veliki zvon, sodimo vse pribežnike. Begunci so potrebni pomoči. Pomoči vsakogar. Prav je, da jim pomagamo, kolikor je to mogoče. Pomoč ljudem v stiski je test vsakogar v deželah

Evropske unije – vse od Grčije do Skandinavije. Pa seveda tudi v Sloveniji. Sicer pa, če bi človek samo nekaj dni preživel v razmerah, v kakršnih živijo zadnje mesece ti ubežniki, po svoji duši sicer pacifisti in nikakor ne ljudje, ki bi se želeli boriti in pobijati drug drugega s puško v roki, bi morda lažje začutil njihove nadčloveške napore in stiske. Na jeziku bi onemela kritika, obtoževanje za neke smeti oz. zapuščeno mokro obleko (kakšen nesmisel!), ki so jo zapustili premraženi, ko so se končno lahko preoblekli v suha oblačila. Kaj naj bi s seboj vlačili in na ramenih sušili premočene hlače in srajce, če pa še sebe komaj premikajo!?

Sicer pa vse, kar pošljemo v svet, se slej ko prej vrne vsakomur. Kar sejemo, to žanjemo. Človek naj se kdaj pa kdaj zamisli nad težavno usodo teh ljudi in vsaj v mislih prestopi za hip v njihovo kožo in izkušnjo, pa mu bo kaj hitro jasno, kako se odzivajo ti nesrečneži. Vsa obtoževanja zaradi nekkih nepomembnih smeti, pa konec koncev tudi kakšnega pretepa, ki se zgodi na robu preživetja, so povsem nesmiselna. Le življenje in njegova izpolnjenost sta pomembna. Žal nekateri mediji dobesedno iščejo t. i. »novinarske race« in objavljajo izgrede kot begunske grešne kozle, čeprav se kasneje izkaže, da sploh ne gre za njihova dejanja, ampak so neljuba dejanja zakrivili tisti, ki izrabljajo to bolečo begunsko preizkušnjo (preizkušnje so tako za tiste, ki bežijo, kot tudi za tiste, ki živijo v miru in blagostanju). Špekulanti si privoščijo svojevrstna maščevanja, pa tiha in potuhnjena dejanja ter medsebojna obračunavanja. Sicer pa – kako človek deluje na robu svojih fizičnih zmogljivosti? Tudi na ves glas zavpije in zakriči, morda pokaže pest ali se upre ... Še včeraj pomemben pulover in druge dobrine nimajo več pomena.

In če so ljudje opravili tako neverjetno potovanje, da bi prišli na svoj vizijski cilj, bo zagotovo kakršnokoli vračanje nazaj v »peklo« dežele, iz katere so pobegnili, iz njih potegnili obupanost in upiranje. Tako namreč deluje človeška psiha, kar je po eni strani povsem razumljivo, še zlasti pri tistih, ki so izgubili praktično vse, celo tisto najnujnejše, kar jim omogoča golo preživetje, za povrhu pa so morda izgubili še svoje drage in najbližje ... Zatorej v imenu katedre Veduna, njenih tečajnikov in terapevtske šole, ki jo vodim, naprošam vse, ki tako zlahka kažejo s prstom na vse manjke in pomanjkljivosti beguncev, da se vzdržijo presojanja in obsodb (le kdo smo, da bi sodili?!), da tega ne počno in raje najprej premislijo, zakaj tako in ne drugače in ali je res tako, kot mislimo ali smo slišali od drugih, tudi npr. iz medijev. Naj raje zavihajo rokave ter priskočijo na pomoč ljudem v stiski. Če pa ne verjamejo, da so begunci res potrebni pomoči, naj si situacijo ogledajo sami.

Ja, zanimivo. Že veliki prerok Nostradamus, ki je živel v 16. stoletju, je napisal v svojih preroških sporočilih v verzih, zavitih v prisodobne in nejasne metafore, da bodo na tla Evrope zopet prišli ljudje z vzhoda. Zapisal je, da bodo »kamele zopet pile iz reke Ren«. S temi besedami je verjetno želel povedati, da skoraj petsto let po njegovi smrti evropske dežele spet doživijo velike migracije in dotok ljudstev z vzhoda ter mešanje kultur in ljudstev oz. civilizacij, ki so že v času pred našim štetjem imele izredno visoko kulturo, po kateri se je zgledovala tudi vsa kasnejša kultura evropskega človeka. Dosežki arabskega sveta so stoletja plemenitili tudi naša tla. Le zakaj se tako bojimo tujerodnega, drugačnega, pa morda še nerazumljenega in tudi nepojmljivega, ter se predvsem zatikamo in zgražamo nad tistim manj svetlim, manj dovršenim, ki se poraja med ljudmi ožje zavesti? Ljudje smo pač v vseh družbah zelo različne ravni zavesti. In eni zmorejo silno širok pogled na svet, eni pa ostajajo zelo ozkih predstav in ne vidijo širjav in plemenitih vsebin življenja. Ozkogledi tudi kaj hitro postanejo agresivni in nestrpni do drugačnosti in drugačnega, ter kažejo s prstom na vse pomanjkljivosti, ki pa so hkrati predvsem oz. v prvi vrsti pomanjkljivosti tistega, ki kaže nanje (po t. i. principu zrcaljenja lastnih vsebin v

drugih). Pri drugih nas običajno namreč jezi tisto, česar pri sebi ne maramo. Zakaj se torej bojimo drugačnega? Najverjetneje zato, ker nas pri tem ovira lastni ego in egocentrične želje po nadziranju.

Očitno je, da tokov preseljevanja iz daljnih dežel v naše kraje ni mogoče ustaviti. Enostavno se dogajajo in se bodo še dogajala. Smotrneje je razmisliti, kako povezati to različnost in jo morda povezati v pestrost drugačnosti ali v pestrost podobnosti. Morda bomo res kaj izgubili oz. bolje bomo darovali, če bomo beguncem pomagali – morda nekaj časa in truda, pa tudi denarja ... Toda nihče se ne sprašuje, če bomo kaj tudi dobili. Morda nas bodo ti ljudje seznanili s čim zelo pomembnim, enkratnim, in s svojimi spoznanji oplemenitili tudi našo kulturo. Če bomo gledali s pozitivnih strani in si privoščili človekoljubje, lahko samo dobimo, tako v filozofskem, kulturnem kot tudi duhovnem pomenu. Tedaj ne bomo merili, kaj smo izgubili na materialni ravni. Preprosto bomo po vzgibih srca pomagali tistim, ki so pomoči potrebni, in se veselili izidov ter hodili pokončno s polnino zavesti in zavedanjem, da smo storili vse, kar je bilo mogoče. Naj se vsakdo vpraša – je napravil v tej krizni situaciji res vse, kar je mogel in zmogel? V zahodni družbi belega človeka so žal človekoljubne vrednote tako silno potisnjene in izgubljene v temi nevednosti, čeprav se trkamo po prsih, češ, kaj vse zmoremo in imamo, da se večina ljudi sprašuje samo še o tem, kaj bo dobila in kaj bo izgubila, če bo pomagala ljudem in živalim v stiski.

Ja, živali so še posebej na repu pozornosti belega človeka. Zato smo v katedri Veduna s tečajniki, ki poskušajo z mojo pomočjo razširiti svojo zavest in zavedanje ter obuditi izgubljene vrednote naše družbe, zmeraj priskočili na pomoč, če je bilo potrebno, tako v različnih ujmah in kriznih situacijah. Pomagali smo tako ljudem kot živalim. In tako bo tudi v prihodnje. Naš človeški dolg evoluciji človeštva je skrb za sobivajoče. Tak dolg in tako odgovornost bi moral sprejeti vsak človek. Da, in če ni vedno tako, kot bi hoteli, to še ne pomeni, da je konec sveta. Svet se ves čas spreminja. V našem času še posebej naglo.

Že nekaj let se trudim s pisanjem knjige z naslovom »Bi ne bi in dost' 'mam«. Kot etnologinja in duhovna popotnica ter bojevnik opazujem in pozorno gledam na vse strani, kaj se dogaja pri nas, v nas in v svetu, ter kakšna spreminjanja trkajo na vrata. Vse bolj mi postaja jasno, da je človek današnjega časa, še zlasti na evropskih tleh (in v Ameriki), v veliki meri izgubil ne samo sočutje do drugih in drugačnih, temveč predvsem sebe. Izgubil je znanje in zavedanje o namenu in pomenu življenja (različne filozofije in religije te izgube nikakor ne morejo nadomestiti z ničemer). Izpraznjenost našega časa je tako pereča, da bi se pravzaprav lahko vsakdo počutil ogroženega predvsem zaradi izgube pomembnih življenjskih vrednot, ki so prednamcem prinašale mir in blagostanje. Ogroženi smo zaradi duhovne izpraznjenosti našega časa. To nas resnično ogroža, nikakor pa ne val beguncev iz drugih dežel ali ljudje z drugačno miselnostjo. Srečevanja z drugačnimi filozofijami življenja ponavadi omogočajo pretres okostenelih vzorcev in nepotrebnih zataknjenosti v svoj prav tako enih kot drugih. Tako se odvija evolucija človeštva, ki je običajno hkrati tudi revolucija.

Še nekaj: nekatere kulture preteklosti sploh niso poznale besede moje in tvoje in tako je še vedno na tradicionalnih Havajih, pa npr. med avstralskimi domorodci, imenovanimi Aboridžini. V njihovi življenjski filozofiji je vse last vseh, tako blagostanje kot tudi trpljenje. Bi se veljalo zamisliti nad tem? Občestva preteklosti so pred stoletji in celo tisočletji vse morebitne težave reševala skupaj. Skupnost v celoti se je lotila odpravljanja težav. V taki družbi se človek lahko

počuti varnega, v nestrpni družbi, kjer ljudje ves čas kažejo na napake drugih, pa se človek počuti ogroženega, nesprejetega in celo neumnega. Kaj pravite, kdo ima prav? Prednamci homogenih družb in visoke etike ali današnji človek materialističnih nazorov v družbi izgubljenih vrednot sobivanja? Mislim, da tu sploh ni dileme. Vsako živo bitje si želi miru, blagostanja, spoštovanja ter dostojanstvenega bivanja in so-bivanja. Vsakdo ima pravico do tega. Kakršnokoli kratenje teh pravic žali človekovo dostojanstvo.

Ne nadziranje ne manipuliranje katerihkoli morebitnih sil nikoli ne more prinesiti dobrih rezultatov. Prej ko slej se oboje obrne v svoje nasprotje. Nadziranje rodi željo po svobodi, manipulacija pa upiranje tem težnjam. Takšen je duhovni zakon v vseh časih in kulturah, v svojem bistvu brezčasen in večni. Vse, kar ni brezpogojno sočutje in ljubeznivost, poraja konflikt. Konflikt, če ne gre drugače, pa išče spravo in razrešitev. Kakšno pot bomo ubrali, vedno izbiramo sami. Je nadziranje, manipuliranje z drugimi, vojskovanje z drugimi, res edino, kar trenutno zmora človeštvo oz. predvsem grabežljivi beli človek?

Pred nami je čas velikih sprememb, tudi migracije znajo docela spremeniti naše poglede na svet in kulturo. Že sam pojav beguncev na naših tleh sproža nešteto razmišljanj in pomislekov, pa tudi poglobljene razmisleke o stvareh, ki so bile še včeraj ljudem tuje in nekje daleč. Tako se odvija tudi ozaveščanje zakonitosti življenja in duhovna rast, ki odpira vrata v boljše.

Tudi če za vsem tem ždijo kakšni vnaprej pripravljene scenariji, se moramo zavedati, da na Zemlji vse poteka na temelju nevidnih vezi in povezav. Vse medsebojno vpliva na vse in ena sama dobra ali srčna misel lahko prevesi tehtnico v drugo smer in v nepredvidljivo: spori se lahko prevesijo v razumevajoča sožitja. Po zakonih resonance ali sonihanja se odvija naše življenje. Enako z enakim, podobno zvoneče s podobno zvonečim, različno pa trka in odpira portale duha. Več ko je takih, ki razmišljajo o bivanjskem sozvočju, prej se bo to tudi dogodilo. Pa naj se preračunljiva peščica še tako trudi, da temu ne bi bilo tako. Ne velja podcenjevati moči človeške misli in namena. Ta ustvarja, razgrajuje in tudi podira zidove in ovire. Moč oblikovanja resničnosti je v rokah vsakega posameznika. Vsi smo del veličastnega mozaika. Zrno do zrna – pogača, pravi slovenski ljudski rek. Vsakdo pa je pomemben v mozaiku celote, prav vsaka misel, vsak občutek, vsaka želja, vsaka pomoč ... Vsi smo soustvarjalci našega vsakdana. Naši predniki so učili, da naj s svojo (še) nedovršenostjo ali nezrelostjo ter z brezčutnimi mislimi ne rušimo tega, kar pravkar nastaja. Naj se zavestno in potrpežljivo gradi palača pozornosti in sočutja! Pa bodo vsi imeli vse, kar potrebujejo. V mislih in občutkih se namreč najprej ustvarjajo in oblikujejo podobe sveta in resničnost vsakega posameznika. Naj vsakdo pazi, kaj pošilja v svet in kako ga podpira!

Dr. Mira Omerzel - Mirit
katedra Veduna